

Magvet? Kiadó könyvklubja - Vándorló sírok

2012 december 17. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

nincs értékelve

Még

Mérték

Ennek a könyvnek szentírás-szerkezete van. Mint egy szentségtör? biblia, genezist?l a revelációig, Édent?l a Jelenésekig. Szentírás-szerkezetben az elvetemült ötletek parádéja, szentírásban a vándorló sírok, amelyekbe a szer? a mítoszgyilkosság áldozatait temeti.

Csak a „f?szerepl?” hiányzik, helyette Jézus-manökeneket kapunk. Hiszen nem Jézusimitáció-e minden m?vész, s félresikerült megváltásgeisztus minden alkotás: hol a magunk, hol a szeretteink, hol a gy?l?ltjeink; avagy nemzeteink, nagy világaink ezmegezából váltana meg - adnánk váltásúgal az elhangzott szót, a dalt, a képet; akár az ihletetlen ásott sírgödröt? Mindent, csak magunkat ne kelljen. A „f?szerepl?” hiányzik, s ett?l mintha igazabbul csengene a minden-róla szólás.

Apró, de jellemz? momentum: a h?sn?k és h?sök, m?vészek, alkotó emberek, testén, ajkán, szemhéján számos esetben ül meg rovar – hol egy légy, hol egy darázs. Kevés annál irritálóbb dolog van, mint a rovarlábak b?rön szöszmötölése. Mintha a m?vészet arról is szólna: hogy az ember nemcsak elt?ri, de megéli és megérti a világ – vagy akár a saját – irritáló gesztusait. Megélni és elviselni a borzalmat – akkor is, ha a lehetséges befogadó számára érdektelen, a megrendel?nek pusztá hatalom-dekoráció, s kifordultában e megélésb?l is szemérmetlen hazugság lesz. Darvasi mintha azt állítaná: a mítoszaink ilyen kifordult, szemérmetlen hazugságok. Amiket mi találunk ki, hogy mentsük magunkat, avagy hogy mást lökjünk a bajba. Vagy unalmunkban delirálunk, pusztá szórakozásképp. S ez nem azt jelenti, hogy a világban ne lenne mítosz. Csak mi azokat nem meséljük. Se szavunk nincs hozzá, se szívünk.

Mindegy, hány saját világból vándoroltak át újrhangolt történetek – mindegy, a saját mitológiák melyik szegmensébe illeszti az író a mondanivalóját, hiszen nem összegy?jtött resztlik, vagy a továbbírás sajátos termékei a novellák. Ahogy felt?nik például a lojangi környezet, ahogy *Kína visszatér*, azzal csak bevonja az író a régebbi munkáit is abba az er?térbe, ahol a sírok nyitva vannak, „vándorolnak”, ahol nem nyughatnak a holtak. Mintha kiderülne: az eddigi kötetek világa is lezáratlan. S mindeközben ez a pár saját világba tovább álmódott történet is szigorú rendbe katalogizálja a m?vész-aspektusokat. A m?vészek szerepeit, az alkotás folyamatát és a hatás mechanizmusát. Ijeszt?, hogy a látszólag lazán egymás mellé szórt novellák rendje valójában mennyire koherens.

Merthogy ennek a szentírás-szerkezet? könyvnek a f? témája a m?vész. A pozíciója, a világhoz való viszonya, ha tabukat dönt? szobrász, ha a látványért a látvány pusztulását vállaló fest?, avagy mesterségét mély átéléssel ?z? sírásó is az illet?. Ha meghúzná magát – belésimulva a tájba, ha lírát álmódna a szembesülésig, ha a drámáért halált modellezne, akár a magáét. Ha tud az írástudás felel?sségér?l, ha nem. Ha a dolga helyett hamisat él, vagy ha megéli a dolgát – a m?vész szentséget tör, hiszen teremt. És soha nem úgy lesz valósággá a teremtménye, ahogyan szeretné. S közben a m?vészet hit. Hogy egyszer mégis sikerül igazat hazudni.

Sajnos egyszer eljön a pillanat, amikor az ember felméri, mi minden teremt?dik a testén – a különböz? üregek illemgyilkos nedveit, a test létre száradt rücskeket valamely életkorban az ember számba veszi. Darvasi László így veszi észre, emeli vagy taszítja bet?k koppanó jelei közé a m?vészet „korpuzának” nedveit és száradt rücskeket. S ha figyelmes és türelmes olvasóra lel, az olvasója számára testté l?n ez az ige. Mondjuk torzalakká, de van olyan nézet, miszerint a torz is szép. Van ilyen nézet, s itt alkalmunk nyílik elgyönyörködni e torzulatokban.

Az utolsó öt történet, *A szomszéd halála* abszurd visszatükrözés: nem a m?vész van fókuszban, hanem a befogadó. Azok sorolódnak, akik elviselik, elszenvedik – vagy nem viselik és szenvedni lökik a m?vészt. Akik a m?vész történeteiben szerepelnek, akik a m?vész szomszédai, vagy „se kutyái se macskái” a m?vésznek. Ez az öt történet a kötetbeli „jelenések könyve”. A m?vészet hatástalan? Önmagának ellentmondó kérdés. Csak abból az aspektusból van értelme, ahol az élet és m?vészet egyként az ítélet hatálya alatt létezik.

Darvasi László következő könyvére leszek nagyon kíváncsi. Hogy egy ilyen önfeltép?en bátor írói gesztus után hova indul tovább. A m?vészet felel?sség? Egészen biztosan az. Ebb?l az aspektusból nyilván. Kíváncsi vagyok, hova vezet az útja az írónak, aki látja ezt a felel?sséget. Hogy innen, a „jelenések jelenéb?l” merre nyílik az író-jöv?.

<http://konyvizsgalok.blogspot.hu>

A könyv rendelhető a következő címen:

<http://kiadok.lira.hu/kiado/magveto/index.php?action=konyv&id=139411081>

Darvasi László: Vándorló sírok

Ajánló